

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — ÉL. Félévre . . . 8 kor. — ÉL. Negyedévre. 3 kor. — ÉL. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Fűtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Schiff Johanna, Blaha Lujza és Zala György.

Jótársaságba keveredett Schiff Johanna, aki foglalkozására nézve komorna. Egy rangra emelkedett Blaha Lujzával és Zala Györggyel. Aki nem hiszi, az legyen szives és nézze meg a hivatalos lap mai számát. Ott első helyen le van nyomtatva, hogy Rajner főhercegnek és nejének az aranylakodalma alkalmából kitüntették azokat, akik hűen szolgáltak.

Ezek közt van Schiff Johanna komorna is, a ki jutalmul az arany érdemkeresztet kapta. Ez tehát bizony szép jutalom, különösen ha elgondoljuk, hogy Blaha Lujza és Zala György ugyanazt a kitüntetést kapta.

Távol legyen tőlünk Schiff Johanna érdemeit kétségbe vonni. Ő bizonyára jó komorna volt. Mintaképe, disze és tükre a komornáknak, sőt — ami érdemét bizonyára emeli is — egy fő-

hercegi párnak a komornája volt. De mégis talán *érdem dolgában még sem éri el Blaha Lujzát, aki egy életet szentelt a magyar művészetnek és hihetetlen nagyságra emelkedett, sem Zala Györgyöt, aki a magyar szobrászatnak szerzett szép dicsőséget.*

Aki jól elgondolja a dolgot, az mégis következtetést von le ebből s bizonyos keserűséggel gondol rá, hogy a művész-erényeket és a komorna-erényeket egyformán jutalmazták. Persze csak akkor, ha magyar művészetről van szó, mert az osztrák művészeket komornákkal nem helyezik egy rangba. De nem csodálkozunk ezen, mert hisz hozzászoktunk, hogy a kabinetiroda szemében az, ami magyar, minden „Schiffli“.

Miniszterváltozás. Gróf Széchenyi Gyula lemondása.

— Távirat. —
 Gróf Széchenyi Gyula, őfelsége személye körüli miniszter,

mint annak idején megirtuk, hajlott korára és romlott egészségi állapotára tekintettel le akart mondani; ugyancsak megirtuk akkor, hogy a miniszterelnök kapacitálta, hogy maradjon a költségvetés letárgyalásáig és megígérte neki, hogy a tárczája képviselőjét a Házban is — szükség esetén — elvállalja.

A mostani események megint felébresztették Széchenyi grófban a nyugalom utáni vágyat; tegnapelőtt a kaszinóban azt mondta a miniszterelnöknek:

„Egy perczig sem maradok tovább; minék nekem öreg napjaimra a ti ügytelenségetek miatt ennyi kellemetlenség?”

A gróf tegnap csakugyan át is adta a miniszterelnöknek lemondási kérvényét. — Tudósítónk jelenti, hogy Széll újból, hosszas rábeszélés után rávette Széchenyit, hogy lemondását tárczája elintézéséig tartsa függőben.

Ez ügyben a legérdekesebb

Füstbement remények.

Irtá: Ljubarszka.

Valami nagy eseménynek a bekövetkezését vártuk.

Liza néném a városból behívatta a varrónőt és új ruhát csináltatott magának is — Sokáig találgattam magamban, hogy mi is lehet készülöben, mert biz az én Liza néném, rendes körülmények között, nem igen törődött a toilette-kérdésekkel.

Reggeltől estig mindig a varrónő mellett kellett lennem, és megkönnyebbülten lélekzettem föl, amikor estére megszabadulhattam a kínzó próbáktól. Fáradtan mentem föl kis s obamba és hogy kipihenhessem magam, ledőltem a kerevetre. Egymást üzték a gondolataim és képzeletemben a jövő képei elevenedtek meg. Szép, deli iljút látam magam előtt, aki, mint a mesékben szokás, eljön értem, megvált a bus, egyhangu falusi élettől és — királynévá tesz. Szép, csodás szép álmot láttam és oly jól esett elmerengnem az ábrándképeken...

Végre megérkezett.

Néném sietve jött be hozzám és izgatottan jelentett:

— Lidia, itt van már, jöjj le hamar, hadd mutassalak be.

Amugy hevenyében rendbeszedtem magamon a ruhát és néném kíséretében lementem a kertbe.

— Petrovics Andreji — unokahugom.

— Kissé kopasz, idősebbnek látszó férfi fordította felém az ábrázatát.

— Szent Isten, hát ez legyen az én ideáлом, álmaim eszményképe? Apró szemével zavartan nézett reám és én a szomorú kiábrándulás, a bus csalódás hatása alatt alig tudtam egy szót is kiejteni a számon.

Néném energikus tekintettel nézett reám és parancsolólag szólt hozzám:

— Menj Lidia, láss gyorsan a vacsora után!

Zavartan mosolyogtam. Félszeg, ügyetlen mozdulattal kissé megbajtottam magam és azzal elsziettem.

Az asztalnál természetesen vendégünk mellett foglaltam helyet. Arcza már nem látszott olyan barátságosnak és egészben véve is sokkal szimpátikusabbnak tűnt föl, mint megismerkedésünk pillanatában.

Vacsora után mind a hárman sétálni mentünk a kertbe. Hallgatag lépegettünk

egymás mellett és a csöndes, holdsugaras este szépségében gyönyörködtünk.

Amikor a sűrűlombu fasor alá értünk, néném „sürgős teendői elvégzésének” ürügye alatt elment és magunkra hagyott.

— Lidi — szólt hozzám — egy pillanatra eltávozom. Legyen gondot rá, hogy Petrovics Andreji ur jól érezze magát.

— Szent Isten, most légy a segítségemre!

Némán haladtunk egymás mellett. A sötét lombok csöndesen bólingattak és mintegy gunyosan susogtak felénk. Boszankodni kezdtem és zavarom mind magasabb fokra hágott.

Kinos csönd után végre elkezdett a — mezőgazdaságról beszélni.

De ez a téma sehogysem elégitette ki várakozásomat és kifogást is emeltem ellene:

— Ugyan hagyjuk, kérem, ezt a mezőgazdaságot, nem értek én ahhoz. Beszéljünk inkább valamit a nőemancipációról.

De ez a társalgás is nyomban megszakadt és egy padra letelepedve, busan, szomoruan néztünk a fák hajladozó lombjait. Majd újból fölemelkedtünk helyünkéről és visszatértünk a tornác felé. Utközben mind-

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Lusztig és Bán fűszer-, liszt- és gyarmatárú nagykereskedése Debreczen, Vároai-bérbás (Uj huszarnokkal szemben.)

Hoi a kicsinybeni vásárlásoknál is a legolcsóbb árak számítottak.

Moskovistt Adolf és fia N-Váradí szeaz élesztógyári főraktára:

gróf Széchenyi mondása, mely sejteti engedi, hogy a pétervári affaire szerzője mégis csak a miniszterelnök, vagy mint Széchenyi mondja: „a ti ügyetlenségtek!”

Sertés consum vásár Debreczenben.

Válasz a kereskedelmi és iparkamara feliratára.

Debreczen, febr. 22.

A „Debreczeni Ujság” tegnapi számában, e cím alatt, a debreczeni ker. és iparkamarának a kereskedelmiügyi miniszterhez fölterjesztett véleményes jelentését olvastuk, a letesített sertésconsum piac tárgyában.

E tárgyban én, a „Debreczen” egyik novemberi számában kitéjttem véleményemet és halgatárammal nem akarom a következetlenség vádját magamra venni; kötelességnek tartom, ahogy a kamarának ezen néves nézetekkel telt és nyilvános ságra került jelentését, kellő értékére leszállítsam. A kereskedelmiügyi miniszterhez talán jó helyre címezte kérdéseit, de a kérdett, információit úgy látom illetéktelen helyen szerezte be.

A jelentés bevezető része foglalkozik a sertéskereskedelem pangásával. A kereskedelem ma oly intensiv módon üzetik, mint soha azelőtt, azzal a különbséggel, hogy azelőtt a nagyobb városok vásárai voltak, az üzlet lebonyolításának színterei, ma pedig a gazda otthona. Míg azelőtt messze vidékekről egész vonatok sertésekkel megakva érkeztek a debreczeni vásárra, addig ma, a kitéjtett ügynöki rendszernél fogva, otthon várja a gazda vevőjét. Az a kis consum, a melyet Debreczen város közéletmezése, a saját anyagunk mellett elbir, egy hajszállal sem fogja sem a vidék, sem az ország sertéskereskedelmét előbbre vinni. — Ha úgy lenne a sertésconsum vásár statuálva, a mint azt a kamara tévesen hiszi, hogy onnan sertéseket fogvasztásra más városokba is el lehetne szállítani, akkor egészen más szemüvegen át néznénk ezt az actiót, de amennyiben a consum piacnak egyik fundamentális feltétele az, hogy az csak a consum vásárt öntartó város területét láthatja el ölni

való sertésekkel, akkor az Debreczenre nézve nem vitális, de zerusra vált kérdéssé súlyed.

A mi azon másik indokot illeti, hogy a hentesek nem tudják beszerezni Debreczenben ölni való sertéseiket, azt beszélhetük Strogoffnak. Debreczenből, a honnan a négy éves zárlati idő alatt, átlag évenként ötezer első rendű, ölni való sertés szállított ki, nevétséges azt állítani, hogy nem tudná magát sertésbussal ellátni. Sőt éppen itten van a gazdák részéről a legerősebb érv, hogy a consum piac létesítése ellen vétójukkal sorompóba álljanak, mert ha a consum piac nagy forgalmat fog fölmutatni, akkor ők nem fogják tudni saját sertésüket az itteni henteseknek eladni, mert azok eléggé el lesznek látva a consum piac áruival. Itthon maguknak egy veszedelmes concurentst teremtenek, a melyből a gazdára semmi előny haramlani nem fog.

Ha valaki azt állítaná, hogy közéletmezésünkben a piac oly tényező lesz, a mely a sertésbuss és ennek egyéb termékeit olcsóbbá fogja tenni, az nagyon csalódik. — A hentesek árujokat az országban domináló árak szerint fogják megszabni, és ha ők olcsóbban veszik is a nyers árut, azért engedelményeket a közönségnek tenni nem fognak, a mint nem is tettek a multban hasonló esetekben. Ezen előnyt ki is szímatolta néhány hentes, és nem is keresi más e piac létesítését, mint az a néhány speculáns — no meg egy két szereplni és fontoskodni akaró egyéniségünk.

Saját helyi közigazgatási politikánk kell, hogy ezen piac létesítését a napirendről levegye és ha ez nem sikerül, akkor legalább oda hassanak az intézőkörök, hogy a földmivelésügyi kormánynak lehetőleg minimumra szorítsák ebbeli befektetendő áldoatait, mert a nagy befektetés nem fogja soha meghozni gyümölcsét.

A kamara jelentésének egyéb indokai csak dalok a szerelemről; azokra se előzet, se hasznat nem adnak és csak az ideális ömlengések értékénél maradnak. Debreczen, 1902. február hó 21.

Steiner.

VIDÉK.

Merénylet egy tanító ellen. Törökbeesén — mint nekünk írják — G. A.

tanító a napokban bement az ipariskolába, hogy óráját megtartsa. Tárgyába annyira belemért, hogy bár a tanítási óra elmúlt, nem akarta tanítását csonkává tenni a félbeszakítással és még néhány percig ott tartotta a tanulókat. Nem tetszett ez a tanulóknak, egyik asztalosinasnak, a ki hangosan odaszólt a tanítónak:

— Tán már haza is mehetnénk, 7 óra elmúlt.

G. A. erélyes szavakkal utasította rendre a tiszteletet nem tudó inast, aki erre padjából *bunkóbotot vett elő és a tanítóra rohant*. A tanító elhárította az ütések és rendőrért küldött. Míg a rendőr megjött, az inas kiszökött az iskolából, előbb azonban felugrott a katedrara és *újbol nekironított* bunkóbotjával tanítójának. A tanítótestület a jövőre nézve rendőri asszisztencia mellett kénytelen a tanítást megtartani.

A szalmaboglya titka. Berettyó-Ujfaluban Lichstein Lajosnak egy berettyó-ujfalu csizmadiával társas üzlete volt. A mult napokban leszámoltak egymással s kint, hogy huszonöt pár csizma hiányzik. A gyanu egy Daróczky nevű tanulóra esett. A csendőrök kutatni kezdtek és csakhamar rátaláltak egy pár csizmára. Daróczkyval elkapták hanyatni az udvaron levő szalmaboglyát, de a fia tiltakozni kezdett:

— Ne bántsák, ugy sincs abban semmi.

A csendőrök előtt gyanus volt a tiltakozás és nem tágitottak. A boglya széthányását megkezdték s csakhamar egy zsák buzára akadtak. A fia ismét rimázkodott:

— Ezt véletlenül ott felejtettem, de most már csakugyan nincs itt semmi.

Azonban egy másik zsák buzára, majd egy fegyverre akadtak. A fiut, mint tudósítónk jelenti, letartóztatták, ugyisintén a szüleit is, akiket az orgazdaság gyanuja terhel.

Bátor asszony.

— Saját tudósítónktól. —

Véres esetnek volt színhelye tegnapelőtt a gyulai országon levő határcsárdán, a hol ez idő szerint Baranyi József és felesége mérik az utasok részére a bort. Tegnapelőtt, a hetivásár alkalmából, sok látogatója volt a csárdának, úgy hogy a vendégek csak este 10 óra után oszlottak szét. A

jobbau belémelegedtünk a társalgásba és mire kiértünk a faszoról, Petrovics Andreji már hangosan nevetgált is.

Liza néném „sürgős teendőinek elvégzése” után elénk sietett és lelkesedve mondotta:

— Már elkészültem a dolgommal. — Oh, milyen csodás egy éjszaka! Nem is tudnék ilyenkor nyugodtan elaludni!

— Néném, kedves Liza néném, nem is hittem volna, hogy ilyen áldozatra is képes lenni!

Petrovics Andreji három hetet töltött nálunk. Az idő gyorsan telt el. Hála a sok sétának és kirándulásnak, amit kettesben tettünk. Nagyon figyelmes volt irányomban és egyre vártam, hogy kipattantsa, hogy milyen érzelmekkel viseltetik vellem szemben.

Utazása előtt egy nappal végre tudomásomra adta, hogy — el kell mennie. Az utolsó napon azonban még azt indítványozta, hogy menjünk együtt csolnakázni. Erre az ajánlatra szívem erősebben kedett dobogni és néném bátoritásképpen csókot nyomott a homlokomra. Azzal a csolnakba szálltunk.

Petrovics Andreji evezett, én meg szorosabbra vettem a nagykendőt magam körül. A társalgás azonban selogysen akart

megindulni. Petrovics végre abbahagyta az evezést, levette a kalapját és megtörölte izzadt homlokát.

A csolnak lassan siklott tova a vizen és a gyöngye, kis vízfodrok halkan csoboktak a nyomában. Kibógattam kezemet és néztem, mint ömlik át a víz az ujjaim közti résen.

— Nem volna jó, ha visszatérnék? — törte még Petrovics a csendet. — Félek, hogy meghalok!

Összereztem. Petrovics Andreji fölgürte kabátja gallérját és fejét mélyen a váll közbe huzta. Meghökkenve néztem rá, hát még mindig késik a nyilatkozattal?

— Amint kívánja — feleltem halkan. Azzal csakhamar ismét a parthoz értünk, kiszálltunk és Petrovics oly gyorsan sietett tova, hogy alig tudtam a nyomába érni.

— Az igazat megvallva, kedves kisasszony — kezdte Petrovics beszédét — sokat utaztam már, sok helyen megfordultam (és itt sorra megnevezte azokat a városokat, a melyeket valaha csak meglátogatott életében), de ilyen kedves és szíves fogadtatásra még sehol sem találtam.

Oh, jaj! A várakozásteljes beszéd abbamaradt, mert közben hazaérkeztünk. Liza néném elélek jött és tágranyított szemekkel,

kérdőleg nézett reám. Én megrángattam a vállamat és boszusan mosolyogtam.

Petrovics Andreji pedig rohanna sietett föl a szobába, az ágyba feküdt, hogy az Isten szent szerelméért valahogyan meg ne találjon halni.

Liza néném és én pedig letelepedtünk a tornácra és azon tanakodunk, hogy van-e valami „jelentősége” Petrovics legutolsó beszédének. Mind a ketten kedvező szimptomákat véltünk benne fölfedezni és egyértelműleg elhatároztuk, hogy vendégünket továbbra is itt marasztaljuk.

Másnap reggel, amikor Petrovics az utazásra készen búcsút akart venni tőlünk, Liza néném szép szavakban marasztalni igyekezett.

— Oh, igen szépen köszönöm a szíves vendéglátást. — Sohasem fogom ezeket a holdog és szép napokat elfelejteni, mit az ön és kedves unokahuzának társaságában eltöltöttem. Nagyon sajnálom, hogy itt kell hagynom ezt a bájos környezetet, de igazán, nem maradhatok tovább, mert holnapra vár — a menyasszonyom!...

Petrovics Andreji fölszállt a kocsira és elhajtattott.

Mi meg, mint két kőbálvány, csaldottan álltunk egymás mellett.

sárdás és felesége ekkor nyugalomra tértek, de még el sem aludtak, a mikor a szobájuk ajtaja hirtelen felnyílt s azon három bekormozott arcú rabló lépett be a szobába. A rablók egyenesen Baranyi ágyához léptek s pénzt követeltek tőle, különben a gyönveréssel fenyegették mindkettőjüket.

Baranyi kijelentette, hogy a szobában nincs pénz, hanem engedjék kimenni, majd behozza a pinczéből, a mi pénze van. A rablók nem engedték egyedül menni a kocsimárost, hanem ketten lementek vele a pinczébe, ezalatt pedig a harmadik rabló a konyhában maradt vigyázni, nehogy a család leány eltávozzék. Baranyiné ezt az alkalmat felhasználta, a szobában volt asztalfiókból kivette a töltött revolvért, azzal odalépett a szobaitóhoz s a rablót a ki háttal volt felé fordulva keresztül lőtte. A lövésre felfutott a másik két rabló is, de Baranyiné ezeket is tüzeléssel fogadta s az egyiket meg is sebesítette, mire a rablók elmenekültek.

A két rabló menekülése után megmosták a keresztülölt rablót s legnagyobb meglepetésükre abban Póka Mihály szállásgazdára ismertek. A lövés keresztül hatolt Pókán, de nem ölte meg s reggel haza szállították a szállására. A csendőrség másnap kiderítette, hogy a rablók a csárdás közeli tanyai szomszédjaik voltak s ezek közül Piri Antalt a lábán lőtte meg Baranyiné, Gajjas Ferencz, a harmadik rabló, ép hőrrrel menekült, de ezt a csendőrség letartóztatta. Az esetnek csakhamar híre terjedt s azóta tömegesen látogazák a kocsimát, hogy a bátor asszonyt megnézzék.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Bánat az örömházban. Bakos Pál volt püspökladányi, most budapesti áll. vasuti tisztviselő, még akkor, midőn Püspökladányban lakott, egy alkalommal jó cimborák között vidáman elmulatott. De a vig mulatságnak szomorú vége lett, mert amikor fizetésre került a sor, Bakos Pál azon vette észre magát, hogy valaki ellopta monogrammos sárga bőrtárczáját s a benne volt 100 forintját. Gyanuja mindjárt egy Krecsum Vera nevű oláh származású leányra esett, kit ezért üldözőbe vett, sőt megveféssel is fenyegetett. Az örömház tulajdonosai, hogy a botrányt elkerülve, a szomszédságban levő csendőrökhöz küldött, ahonnan egy őrző csakhamar megérkezett s az összes ott jelenlévő személyeket kor és nemre való tekintet nélkül alaposan megmotozta; de a monogrammos bőrtárczájának s a benne volt 100 forintnak csak hült helyét találta. Bakos Pál ármily nehéz szívvvel ugyan, de mégis belenyugodott veszteségébe s miután az sem volt kizárva, hogy ittas állapotában valahol az uton vesztette el pénztárczáját, abba hagyta az egész dolgot. Csak egy esztendő múlva pattant ki a dolog, a mikor Bakos Pál ismét megfordulván a kérdéses mulatóhelyen, Krecsum Vera azt mondta neki és elhítette vele, hogy a pénzt nem ő lopta el, hanem az üzlettulajdonosnő, Kiss Andrásné, aki üzletét időközben eladta s beköltözött Debreczenbe. Bakos Pál kapva kapott az alkalmon, felült a ravasz örömlánynak s abban a reménységben, hogy a pénzt Kiss Andrásnétól meg fogja kapni, azt lopás miatt bünvádi perbe fogta. A vizsgálat folyamán Krecsum Vera tényleg nagyon terhelő vallomást tett Kissné ellen, azt mondván, hogy 2 nappal az eset után előtte és Nagy Teréz nevű barátnéja előtt kivette a kályhából a monogrammos tárczát, melyben ötven forint volt s azt mondta: „Ime, ez a Bakos Pál tárczája, van is benne öt darab 10 forintos, de mert Bakos 100

forintot követel, ezt sem adom neki vissza.” Ezen vallomás alapján Kiss Andrásné vád alá helyezték s ez ügyben tegnapelőtt, f. hó 20-án volt a főtárgyalás. A tárgyalást Dr. Szőke István törv. bíró vezette, a közvédat Dr. Bálint Zsigmond képviselte, a káros Bakos Pál személyesen, a vádlott pedig Dr. Kardos Samu védő ügyvéd kíséretében jelent meg. Miután azonban az egyik terhelő tanu, Krecsum Vera időközben elhalt, Nagy Teréz pedig eskü alatt azt vallotta, hogy Krecsum Vera nem mondott igazat, mert az asszony nekik soha semmiféle tárczát nem mutatott, — a közvédat kir. ügyész a vádat eljuttatta, a káros pedig a vád képviselőjét átvenni nem akarta, a kir. törvényszék a védő kérelmére a vádlott Kissné ellen a B. P. 23. §-a rendelkezéséhez képest, az eljárást egyszerűen és végleg megszüntette. A bíróság ezen felmentő ítélet hatályával bíró végzése nyomban jogerőre is emelkedett, mert az ellen az érdekelt felek közül senki sem felebbezett.

§ Hat havi börtön után felmentés. (Fővárosi tudósítónktól.) Érdekes ítéletet mondott ma a legfelsőbb bíróság. Özvegy Rozenfeld Róza magázónőnek még tavaly meggyült a baja a rendőrséggel, mert uzsoráért följelentették. A vádat még súlyosabbá tette, hogy az asszonyról valaki azt állította, hogy hamis tanúzásra akarta rábírní. Az ügy a törvényszék elé került, a hol azonban a vádlottat fölmentették. Az ügyész fölbebezeése folytán az ügy fölment a királyi táblához s itt Rosenfeldné hat havi börtönre ítélték. Most a vádlott semmisségi panaszszal fordult a Kuriához, a melynek büntető tanácsa ma foglalkozott az ügygyel és a vádlott védőjének beszéde után megsemmisítve a királyi tábla ítéletét, Rosenfeldné fölmentette.

SZINHÁZ.

Sasok.

— Premier. —

A bohózatírás két magyar mesterének: Rákosi Viktor és Gulhi Soma legújabb darabja került színpadra tegnap este a debreczeni színpadon. A Sasok méltó testvére annak a féltucat másik bohózatnak, melyek a társ-szerzők munkáját dicsérik. De azért mégis találtunk benne valami újat, valami finomat, hogy úgy mondjam, bohózat morált. Ennek a bohózatnak kivételesen alapeszméje van. És igen szelímes, vonzó alapeszméje: A férfi oktalan féltékenysége a nő hűtlen-égére vezet. Ez a tétel. Talán igaz is, sőt kell, hogy igaz legyen mert elvégre is az alapeszme, hogy az igazságot bizonyítsa. A bizonyítási módjuk is fölötte érdekes, vonzó és ötletes. Azonkívül még egy érdeme van a darabnak: nincs benne anyós. Mi még némileg elviselhetjük a színpadi anyósokat, mert Kiss Irénünk van hozzá, de néha mégis olyan karriér valami, ha bohózatot látunk vén asszony nélkül.

Forray Gábor építésznek szép fiatal felesége van. Forray dühösen féltékeny, pedig a felesége nem is csalja meg. Beront egy idegen ember lakására, mert azt hiszi, ő a csábító és írást követel tőle, melyben lemond az asszonyról.

Igy Sas Ferencz (Odry) az állítólagos csábító megismerkedik a fiatal asszonnyal és mikor aztán tényleg viszony fejlődik közöttük, a férfi kigöngyül a féltékenységhől. Ezen épül fel a darab és a féltucat mellék-

alak közreműködésével pompás, finom bohózat fejlődik belőle. Ől-tekben gazdag, színes, változatos bohózat, amely becsületére válik a szerzőnek.

Az előadásban feltűnő és szembeszökő hiba az, hogy a szereposztás élvezhetetlen. Szabados játszotta a jó férfi szerepet. Mint jellemszínész Szabados jó színész lehet, de humor nincs benne annyi sem, mint Jiszay Mariban. A komikum helyett drámát játszott, pedig ebben a szerepben a tragikum az, aminek érvényesülni kell. Ott van Szathmári vagy Nagy Gyula, például. Nekik való szerep ez és nem Szabadosnak. A női szerep Takács Mariska kezében volt. Van egy közmondás, hogy a ruha teszi az embert. Ezt azonban nem lehet oda variálni, hogy a művésznőt is a ruha tesz. Pompás volt Makrau, mint a szemfüles technikus, továbbá igen sikerült volt Odry játéka, a ki a csábítót adta. Sziklai a vén lump szerepében aratott számottevő sikert, míg a harmadik Sas fiú szerepében Szőke Sándor jeleskedett. Nem mulaszthatjuk el megdicsérni Barthánét, a ki az érzelgős szobalányt játszotta igen ügyesen. (Sz-i.)

Meddig marad a színtársulat? A debreczeni színtársulat rendszerint május első hetében végzi be előadásainak sorozatát. Az idén egy héttel tovább marad a társulat s az utolsó, a Komjáthy színtársulatának bucsulóadását május 15 én tartják meg. Márczius 23-án azonban már távozik Debreczenből a társulat tagjainak nagyrésze és helyüket azok az újjak foglalják el, akiket Komjáthy János kassai színtársulatához szerződtetett.

Zsába. Ez a minden izében kitűnő bohózat színházunkban a jövő héten csütörtökön fog előzör színpadra kerülni s azután pénteken és szombaton megismétlik. Ezen ötletekben és kacagató jelenetekben igen gazdag darab szellemes csevegéseivel messze tulszárnyalja a jelenkor hasonló irodalmi termékeit, úgy hogy bátran mondhatjuk, miszerint ilyen pompás bohózat husz éve sem látott napvilágot. Színtársulatunk erősen készül az előadásra s teljes igyekezettel rajta van, hogy ezt a kitűnő darabot kitűnő előadásban is mutassa be a közönségnek. A főbb szerepek Komjáthy János, Sziklai Miklós, Bartha István, Fái Flóra, Breznai Anna és Takács Mariska kezeiben vannak.

A békéltető Festetich Andor gróf és békéltető társainak humánus ügye közeleg ismét a végleges romboldás-kezeléshez egy bizonyos terv alapján, melyet Festetich gróf, a vidéki színészet országos megnyomorítója dolgozott ki a két igazgató üdvössége helyreállítására céljából; egy tegnap Debreczenbe érkezett levélben mondja el a nemes gróf, hogy mit süttött ki és mint reméli helyre-ütni a csorbát, amit senki sem csinált, ellenben két direktor sanyli meg. A levélben elmondja Festetich, hogy megkérdezte Lukács György békési főispántól, mint áll az orosházai nyári színház építése és kedvező választ kapván, az egyik direktort oda akarja bedugni M.-Sziget helyett. Ez volna tehát a fényes terv, a mely Festetich lángelméjét dicséri, de ugyan melyik direktor volna olyan mostoha önmagához, hogy Orosházáért elcserelje Szigetet? Festetich bizva nagyszerű tervének sikerében, fel-

szólította M. Sziget város polgármesterét, hogy a vitás ügyben a döntést márczius elsejéig halasszák el, mert addig feltétlenül nyélbe űti ő a dolgot mindenek teljes megelégedésére. Most kíváncsian várjuk, mire fognak vezetni Festetich tárgyalásai és hogy tényleg olyan lángelmének fog-e bizonyulni a színészet e fentölt mecenása, mint a milyenek Szél Kálmán hirdeti az ő színészeti kormányoztatását.

A jövő hét műsora. Komjáthy János színigazgató a jövő hét műsorát a következőkben állította össze: Hétfőn *Zaza*, színmű. Kedden *Parasztzivek és Pillangó-kasszony*. Szerdán: *Göröggrabszolga*, operett, Csütörtökön, pénteken és szombaton: *Zába*, bohózat. Vasárnap délután: *Két árva*, színmű. este *Katalin*, premier.

A debreczeni kórház betege.

Rablók gyermeke.

Debreczen, febr. 20.

A debreczeni közkórházban egy érdekes ember fekszik. A minap hozták be a hadházi országról, ahol betegen feküdt, rongyosan, összetörve. A közkórházba vitték és az orvosok üdögyuladást konstatáltak nála és mind a tegnapi napig nem tudott szóhoz jutni. Tegnap aztán egy regénybe illő históriát mesélt el a kórházi gondnoknak, a ki a neve és illetősége felől tudakozódott, hogy annak rendje és módja szerint bevezesse a könyvébe.

A beteg ember mintegy 31 éves, munkának látszó egyén. Hogy hova való és mikor és hol született, azt ő maga sem tudja. Valami fantasztikus históriát mesélt a multjáról, amelyben nagy szerepet játszanak a rablók, a rengeteg erdő, talált csecsemő, éjeli szökés, meg mi egymás.

Hollósi Bélának mondta magát, de arra nem merne meghitelti, hogy tényleg úgy hívják. Aztán elkezdett mesélni és csak úgy áradt a szó a szájából.

Tizennégy éves koráig — úgymond — Szlavoniában élt egy rengeteg erdőben, ahol egy Rigó László nevű ember és a felesége voltak a nevelő szülei. Rigó László egy rabló bandának volt a tagja és gyilkoltak raboltak, amíg ő megunt az örökös vérontást és mikor a nevelő szülei felfedték előtte, hogy ő csak talált gyermek, fogta magát, lóra ült és elvágatott. Bukarestig ment lóháton, ott eladta a lovát 80 forintért és megismerkedett egy Kering Alfréd nevű tűzfőhadnaggyal, a ki Magyarországból óriási summa pénzzel szökött meg. Őt inasnak fogadta a főhadnagy és még aznap elindultak Amerikába.

Tizenöt éves koráig volt Kering Alfréd szolgálatában, a kinek Newyorkban egy nagyszabású fűrészcégyára volt. Három évvel ezelőtt Kering Alfréd hirtelen meghalt és a gyárat Kering Sarolta, a nővére örökölte. Ez a bolyg adott 100 forintot Hollósi-nak és ő a pénzzel elindult hazafelé, hogy magyarországi rokonait felkeresse. Járt is a Balaton vidékén, de akkor jutott eszébe, hogy az ő neve nem is Hollósi, mert azt a nevet csak a főhadnagy adta neki és így azt sem tudja, ki ő és merre van hazája.

Aztán munka után látott, de mivel sem igazolványa, sem bizonyítványai nem voltak, nem igen kapott munkát és az emberek bizalmatlanok voltak vele szemben. Nyakába vette az országot és bolyongott mindenfelé, de csak nyomorgott, mert mesterséghes nem ért és munkát sem igen ka-

pott. Végre az éhségtől és hidegtől kidőlt és így került a debreczeni kórházba.

Ilyesmit mesélt el Hollósi Béla, de ezt is igen kuszáltan és zavartan mondta. Furcsa a dologban az, hogy a beteg — noha egész életét külföldön töltötte — csak magyarul beszél és angolul egy szót sem tud, noha állítólag 14 évig volt Newyorkban. Ezenkívül még számos más körülmény vall amellett. Hollósi Béla meséjét olvasta valami regényben és hallgatóit a falnak állítja az ő rémes meséjével. A Kering főhadnagy históriájára vonatkozólag is alapos a gyanu, hogy csak az ő lázas agyában szülemlett meg és az Isten tudja csak, hogy mit rejteget e mögött a szerencsétlenül koholt mese mögött. Annyi azonban bizonyos, hogy Hollósi Bélát, ha felgyógyul, a rendőrségnek adják át, hogy az hámozza ki — ha tudja — az igazságot az ő rablókkal fűszerezett meséjéből.

UJDONSÁGOK.

*** Gazdasági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága február hó 22 én d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

*** Szepeesy Gusztáv bal-esete.** Az öreg jó Szepeesy Gusztávot ismeri és szereti is Debreczenben mindenki. Jobb időkben kiváló társigazgatója volt a debreczeni István-gőzmalomnak, utóbb a város házipénztáránál hivatalnokoskodott. Tegnap délelőtt csendesen hazafelé igyekezett a Péterfia-utcán s mikor az Egymalom-utczához ért, hirtelen rosszul lett — elterült a földön. A közelben állók siettek segítségére s gondoskodtak arról, hogy a jó öreg „Gusztai bácsit,” — a kit az orvosi vélemény szerint szél ért — lakására szállítsák.

*** Közgyűlés.** A debreczeni cipész-csizmadiamunkások és kisiparosok szakegylete f. hó 23 án (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlését, melyre a tagok, valamint az érdeklődők ez uton tisztelettel meghívotnak. A választmány nevében: Széplaky József egyleti elnök, Varkoly Gyula jegyző.

*** Mit árusíthat a zsebárus?** A kereskedelmi miniszter elvi jelentőségű határozatként kimondotta, hogy a zsebárusiparrendelem alapján csupán régi értékükben csökkent tárgyakat szabad eladni. Ha a zsebárusok más új árucikk elárulásával is foglalkozni kívánnak, tartoznak megfelelő iparigazolványt is váltani.

*** Öngyilkosság patkány-méreggel.** A debreczeni közkórházban egy fiatal, alig 20 éves szép leány halt meg tegnap, miután nagy adag patkány-méreggel vett be elkeseredésében. *Harangi* Julia debreczeni leányzó, dr. *Varga* Emil ker. orvosnál mint szobalány szolgált már hosszabb idő óta. Pontos és hücseléd volt mindvégig, de az utóbbi időben erőt vett rajta a buskomorság és elfogta az életunalom. Hogy mi üzhette a fiatal szép leányt a halálba, nem lehetett kideríteni, mert *Harangi* Julia mind a halálig konokul hallgatott az öngyilkosság oka felől. Valahol patkánymerget szerzett és felolvasztva, fenékgig fűrtette poharat és élethalál között vitték a

közkórházba. Ott magához tért rövid időre, de a kihallgatásnál azt sem akarta megmondani, hogy a mérget hol szerezte. Tegnap délután aztán végleg elgyengült a szerencsétlen teremtés és négy órakor meghalt. A holttestét nem boncolják fel.

*** Hangverseny a Zenedében.** Örömmel értesülünk, hogy a Zenede intézősége saját tanítványainak közreműködésével „növendék-hangverseny“-t rendez. Bár ezen alkalom korántsem fogja pótolni az idén elmaradt nagyszabású hangversenyeket, mégis megnyilatkozását képezi városunk eltagadhatlan zenei életének és a házi hangversenyezés híret annál nagyobb örömmel vesszük tudomásul, mert annak tiszta jövedelme ezuttal a tanári segélyalap gyarapítására fog szolgálni s így kulturális értéke mellett humánus célokat is mozdítand elő. A hangverseny részleteiről a legközelebbi napokban fognak számot adni.

*** A csapó-kertiek kérelme.** A csapó-kerti lakosok kérvényt nyújtottak be a ref. presbiteriumhoz, melyben azt kérvényezik, hogy a Csapó-kertben a lakosság nagy számára való tekintettel gondoskodják a presbiterium az állandó istentiszteletek tartásáról. A kérelem annál inkább is megszívlelendő, mert a Csapó-kert messze esik a várostól. A kérelmet vasárnapi ülésében fogja tárgyalni a presbiterium.

*** Nem lesz fedett csarnok az állomásnál.** A debreczeni állomásnak eddig volt egy hosszú és széles fedett csarnoka, a mely alatt a vonatok eddig megállottak s a legzímánkosabb időben sem ázott meg a ki- és beszálló közönség. A mostani építkezésnél lebontották ezt a födémszerkezetet, amint hivatalosan nevezik. E tekintetben felterjesztéssel éltek, a melyben fejtegettek különösen közegészségügyi szempontból a födémszerkezet szükségességét s rámutatva egyes városok állomásaira, kérték a „födém szerkezet” újból leendő felépítését. A kereskedelemügyi miniszter azonban a kérelmet nem teljesíti, mert *közegészségügyi tekintetben nem találja kellőleg indokoltnak, közbiztonsági szempontból pedig nem látja szükségesnek a fedett csarnok felépítését.* Egy hosszú fedett folyosó lesz az állomáson s az a miniszter szerint elég.

*** Ingyenkényerosztás.** Február 18-án Némethi Sándor, Némethi László és Nagy Jakab (helyette Ujlaki József) urak 963 egyéneknek 321 kiló kenyeret osztottak szét. Február 19-én Ormós Gábor, Olah Károly és Osváth Ferencz urak 894 egyén közt 298 kilót; Február 20-án Őri Mihály, Pálffy Gábor és Pányoki Károly urak 963 szegénynek 321 kilót; Február 21-én dr. Popper Alajos, Polgári Bálint és Pongó Lajos urak 1002 szegény közt 334 kiló kenyeret. Ma délelőtt napibiztosok lesznek: Dr. Popper Mór, Ranunkel Ede és Rosenfeld Sámuel urak, holnap vasárnap naposok lesznek: Rickl Antal, Rosenthal Dániel és Rosenthal Sándor urak; hétfőn, február 24-én: Rickl Géza, Serli Ede és Sesztina Jenő urak; kedden, február 25-én pedig: Szabó Kálmán (ker. és ip. kam. elnök), Szántó Győző és Szentgyörgyi József urak. A napibiztos urakat 11 órakor pontos megjelenésre, akadályoztatás esetén helyettesítésre kéri az elnökség.

* **Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház folyó hó 23-án, vasárnap délután 10 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tan. főgondnok kettős előnöklése alatt. A presbyteri gyűlés fontosabb tárgyai a következők: K. Tóth Kálmán lelkész jelentése Keszey József és Szilágyi Zsuzsanna házaspár 100 korona jótékony adományáról; Dr. Nagy Zsigmond presbyter jelentése arról, hogy a főgymnasium VII-osztályu tanulói a csapókereti istentiszteleteken lévő használatra egy urasztali terítőt ajándékoztak; továbbá az iskolaszék végzése néhai Demjén Lajos tanító helyettesítése tárgyában.

* **Szabók és cipészek szaktanfolyama Debreczenben.** A kereskedelemügyi miniszter a debreczeni kereskedelmi- és iparkamara úján leiratott intézett a debreczeni ipartestülethez, melyben arról értesíti a testületet, hogy Debreczenben a szabó és cipésztanonczok részére szaktanfolyamot állít fel. A miniszter leiratában elmondja, hogy a szabó és cipészipar minden mestere azért nem tud versenyezni a külföld és a gyári munkákkal, mert a napi élet nagyon is nagy gondjai elterelik figyelmét a korral való haladástól. Jó és precíz szabászatra annak kitanulására csak kevesen fordíthatnak gondot, a legnagyobb részük e nélkül folytatja mesteriségét. Hogy tehát a jövőben ez se legyen akadály s úgy a szabó, mint cipész iparosok kitűnő szabászoktól sajátítsák el mesteriségük legnagyobb titkát, a miniszter értesítette a debreczeni ipartestületet, hogy itt cipész és szabó szaktanfolyamot állít fel s erre leküldi a tanításhoz szerződött leghíresebb szabászokat. Az ipartestület előljárósága köszönettel vette tudomásul a miniszter gondoskodását s elhatározta, hogy a tanfolyam céljaira az ipartestület disztermét engedje át.

* **Az adózó közönség figyelmébe.** A városi adóügyosztály I. emeleti hivatalos helyiségeiben és pedig adóügyi iktató, hadmentességi nyilvántartás és irodában f. évi február 22. és 23-án tisztogató miatt, a hivatalos munka szünetelni fog. Az adókövető és pénztári helyiségekben az adószedés háborítatlanul folytatatik. Debreczen, 1902. febr. 20. Városi adóügyosztály.

* **Egyleti élet.** A Zion betegs. egyesület legutóbbi választmányi ülésén eljáró és pénzbeszedővé a három éves ciklusra újból Kohn Hermant választotta meg, a ki tisztét eddig is buzgósággal töltötte be.

* **Kérdeműlt tanítók és altisztek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletben intézkedett, hogy a hosszabb szolgálati idő után nyugalomba lépő tanítók „miniszteri elismerést.” Ezzel egyidőjűleg a miniszterelnök felszólítása folytán valamennyi alárendelt állami hatóságnak, hivatalnak és intézetnek elrendelte a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a kiszolgált altisztek a megfelelő szolgálai, altiszti tisztviselői állások betöltése alkalmával teendő javaslatokban és intézkedésekben szigorúan szem előtt tartandók.

* **A katonai és illetőségi ügyosztálynál** a hivatalos helyiségek takarítása miatt folyó hó 24-én, vagyis hétfőn hivatalos óra nem tartatik. Miről az érdekeltek ez uton értesíttetnek.

* **Társasvacsora a székely vendégek tiszteletére.** A Csokonai-kör a körünkbe érkező székelyírók és képviselők tiszteletére társas vacsorát rendez a felolvasó ülés estélyén, vasárnap este a Bika egyik éttermében. A székelyeste előkészítő bizottsága nemcsak a választmány tagjaira számít, mint résztvevőkre, nemcsak a helyben lakó székelyekre és székelynökre, hanem a Csokonai-kör tagjaira általában, sőt reményli, hogy Debreczennek körkötélékén kívül álló művelt közönségből is sokan, férfiak és nők egyaránt megjelennek a társasvacsorán, hogy így is kifejezésre jusson Debreczennek a székely írók iránti tisztelete és a székely ügyért való érdeklődése. — A társasvacsorára jelentkezhetni Kardos Albert titkárnál (Reáliskola u. 4.)

* **Összeesett az utozán.** Egy szoboszlói kenyérráros asszony jött Debreczenbe tegnap reggel, hogy még este hazautazzék, ez a terve meg nem valósulhatott. Egy csekély pálin át iszogatót a reggelihez és attól annyira rosszul lett, hogy ajultan rogyott az aszfaltra Szathmári. Sámuelnének hívják az asszonyt és most a kórházban ápolják.

* **Táncvizsga.** Márczius hó 1-én, szombaton Alföldy Károly és fia az Arany Bika szálloda disztermében táncvizsgát rendeznek. Belépti díj személyenként 2 korona, páholy-jegy 2 korona. Páholyba menőknek személy-jegygyel is el kell látni magukat. Kezdeté este 7 órakor. Jegyek előre válthatók Szentkirályi Tivadar diszműaru kereskedésén.

* **Adományok az ingyen kenyér javára:**

Megyaszi Sándor hentes mester ur	10.	K.—F.
Simonffy Emil ur	10	" — "
V. János ur, szakértői díj-jából	3	" — "
Debreczeni Első Takarékpénztár	50	" — "
Kernáts Gyuláné urnő	3	" — "
Együtt:	78	—
Előzőleg befolyt:	1904	67. —
Összes bevétel:	1982	67. —
Összes kiadás:	1856	87. —
Pénztármaradvány:	126	80. —

Nyugtázva a fenti adományokat, azokért a szükölködő szegények nevében hálás köszönetet mond: Debreczen 1902. évi február hó 20. Varga Károly jegyző, bizottsági pénztárnok. Kenyér kiosztatott: Szerden 298 kiló, 894 adagban; Csütőtökön 321 kiló, 963 adagban és ugyanaonyi szegény között.

* **Dr. Bacsoni Lajos szíremlékére** újabban a következő adományok folytak be: Major Gyula (Paptamási) 2 korona, Beszterczy Béla (Alsó-Bereczki) 1 kor., Ilyés József (Debreczen) 20 kor., Jeney Szabó Iona (Debreczen) 5 kor., Jeney Szabó Miklós (Debreczen) 5 kor., Somogyi Pál (Debreczen) 20 kor., dr. Helle Károly (Debrecze) 20 kor., Tóth Béla (Debreczen) 10 kor., Kövendi Dénes (N.-Kun-Madaras) 4, Németh Péter (Csomonya) 3, Bagdy János (Ant) 2 kor. A f. é. febr. 15-én kimutatott 171 kor. 64 fillér. Együtt összesen 263 kor. 64 fill. — Debreczen, 1902. febr. 22. Karai Sándor, főgymn. tanár.

* **A debreczeni önálló borbélyok és fodrászok** márczius hó 2-án az Angol királynő szálloda összes termeiben jótékonyezőu, tombolával egybekötött zártkörű táncestélyt rendeznek. Belépti díj személyenként 2 korona, család-jegy (három személyre) 4 korona. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a Debreczenben létesítendő fodrászszakiskola alapja javára fordítottatik. Jegyek előre válthatók: Megyeri Kálmán, Kovács József, Nagy József és C-ikes Ferencz fodrászüzletében. A zenét Magyar Testvérek elsőrendű zenekara szolgáltatja. Tekintve az estély házias jellegét, kéretnek a hölgyek lehetőleg egyszerű öltözetben megjelenni.

* **Háziezredünk a királygyakorlatokoa.** A hadügyminiszteriumban erősen dolgoznak az őszi nagygyakorlat tervezetén. A manőveren részt fog venni a VII-ik hadtest s így a debreczeni 39-ik gyalogezred is. A gyakorlatok helye még nincs megállapítva, de valószínűleg Erdély vidékén lesz. A 39. ezreden kívül részt vesz a nagygyakorlaton az aradi 33, a nagybecskereki 29, továbbá a szegedi és bekéscsabai házi-ezredek. A gyakorlaton öfelsége teljes táborokara részt vesz és a főherczegek is jelen lesznek.

* **Az ingyen kenyér javára.** lapunk szerkesztőségéhez a következő adományok folytak be:

Török szakad asztaltársaság	10.	korona.
Liptay Gáborné urnő	5.	"
Kain Alb-rtné urnő	5.	"
Fazekas Kálmáné urnő	2.	"
Kovács Dániel ur	1.	"
Összesen	23.	korona.

A jótékony adományokat a mai nap folyamán átadtuk Varga Károly urnak, mint az ingyen kenyérszító bizottság pénztársának.

* **Hol szórakozzunk vasárnap és általában?** Vasárnap este a hó 16-án, a katonazenekar új műsorral hangversenyt rendez a Dreher sörcsarnok télikert éttermében. Óriási választék különféle inycenzételekből, frissen csapolt korona-sör, a la pilseni a nap minden órájában kapható. Sőt színház után friss sört csakis Márkusnál kaphatunk.

* **Igyünk szénsavval telített ebési ártézi forrásvizet,** vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Látlakban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacutca 7. szám.

TÁVIRATOK.

Megörült tanár.

Budapest, február 21. Pintér Kálmán piarista tanár, a hírneves irodalomtörténész a tullesztített szellemi munka következtében megörült. — Már régebb idő óta nagyfokú idegesség jelei mutatkoztak rajta s most aztán elméje teljesen elborult. A jeles tudós szerencsétlensége óriási részvétet kelt.

Kivégzett rablógyilkos.

Budapest, február 21. Angoburgból jelentik, hogy Kneisch Mátyás, hírhedt rablógyilkost ma végezték ki

nyaktilóval. Az elítelt teljesen nyugodtan viselkedett a vérpadon. A kivégzési aktus mintegy másfél pe czig tartott.

A pápa jubileuma.

Köln, február 21. A Kölnische Zeitung jelenti Berlinből: Biztos értesülés szerint Loe báró bonni tábornagyot szemelték ki arra, hogy a pápát márczius 3-án püspöki jubileuma alkalmából a császár nevében üdvözölje.

Holub Emil meghalt.

Budapest, február 21. Bécsből jelentik, hogy dr. Holub Emil a hírneves Afrika utazó ma este meghalt. Holub Emil már régóta nagybeteg volt s orvosi eleve reménytelennek mondták állapotát.

A barcelonai forradalom.

Barcelona, február 21. A város több pontján ágyakat állítottak fel, a mi eléggé bizonyítja a helyzet rendkívüli komolyságát. A sztrájkoló munkások száma helyben és a vidéken mintegy százezerre rug. Eddig mintegy 200 embert tartóztattak le. Badalona külvárosban a lázongó tömeg barrikádokat épített. A tegnapi összeütközésnek tíz halottja van. Nyugtalanító az a körülmény, hogy a sztrájkoló nagy része fel van fegyverkezve. Az összes tartományokból csapatérősítések indultak Barcelonába.

Madrid, február 21. Tegnap Saragosában kihirdették a statáriumot. A kihirdetés után a sztrájkoló felakarták tartóztatni a közuti vasut kocsijait. Néhány embert letartóztattak. A barcelonai főkapitány elrendelte, hogy a lakosság szolgáltatassa be az összes fegyvereket.

Barcelona, február 21. A zavargás még egyre tart, sőt növekedőben van. A zavargók száma most körülbelül nyolcvanezer emberre tehető, kik kisebb-nagyobb csapatokra oszolva folytatják a rombolás munkáját. Munkások kifosztották a vásáresarnokokat, feltörték a pékboltokat és szivarárudákat, sőt a piacra menő cs lédeket is kifosztották. A Madridból érkező gyorsvonatot is megtámadták s kövekkel bezúva a kocsik ablakait, sok utast megsebesítettek. Estefelé egy farraktárt gyújtottak fel a zendülők.

Visszautasított petíciók.

Budapest, február 21. A Curia tanácsa mai üléséből kifolyólag visszautasította a jószá-helyi és a szombathelyi maudátumok ellen beadott petíciókat.

A délafrikai háború.

London, február 21. A hivatalos veszteségajstromok szerint az angolok az e hó 16-án vívott ütköztetésben 6 halottat és 9 sebesültet hagytak a csataterén. Két ember eltűnt.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Rajner főherceg aranylakodalma.** (Éjjeli express tudósítás.) Rajner főherceg és Mária főhercegnő aranymennyezője ma délelőtt 11 órakor ment végbe a Burg plébánia templomában. Ott volt a király, a főhercegek és főhercegnők egész udvartartásukkal, a casertai gróf és neje, Mária Immaculata, Mária Pia és Mária Jozefa bourbonszicíliai hercegnő, a württembergi, bajor és szász-kóburgi fejedelmi vendégek, a legfőbb udvari méltóságok, köztük gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, Talliáni pápai nunczius, Goluchowszki, Kállai és Krieghammer közös miniszterek, Széll és Körber miniszter-előkök, az osztrák miniszterek, gróf Szechenyi Gyula, báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác magyar miniszterek, az osztrák urakháza és a képviselőház elnöksége, a helytartó, a tartományi marsall, a polgármester, báró Spaun a haditengerészet parancsnoka, sok tábornok, az arisztokráciának számos tagja és a Rajner főherceg nevét viselő 59. gyalogezred küldöttsége. Az egyházi áldást Gruscha bíboros hercegérsek adta a főhercegi párra fényes segédlettel és beszédet intézett a főhercegi párhoz, a melyben a mai ünnep jelentőségét méltatta.

+ **A bankgyesület sikkasztója.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti legutóbbi cheque-lopás még mindig nincs tisztázva. A rendőrség ugyanis letartóztatta Szalai Somát, a bank levelező osztályának főnökét, de arról szó sincs, hogy Szalai Soma a sikkasztást megvallotta volna. Szalai tagadja a terhére rótt vádat és eddig beismerő vallomást nem adott. Hozzájártozó biztossra veszik, hogy a törvényszék csakhamar szabadlábra helyezi. A rendőrség ezzel szemben nagy buzgalommal keresi Szalai büntársát, a ki pedig aligha egyál alán nincs, mert igen valószínű, hogy a cheque-lopást a banknak egyik-másik tisztviselője követte el. Ezt a tisztviselőt a minap leplezték csak le, a mikor kiderült, hogy hónapok óta rendszeresen sikkasztja a bank bélyegkészletét. Am a kár nagyrészt a tisztviselő szülei megtérítették s a bank megtartotta szolgáltatásban. A rendőrség a cheque-lopás dolgában gyanusnak tartja ezt a tisztviselőt is, sőt állandóan szemmel kíséri. Értesülésünk szerint a legközelebbi időben érdekes fordulat áll be az ügyben. Szalai visszanyeri szabadságát s helyette zár alá kerül a másik, a kiről most még azt hisszük, hogy büntársa Szalainak.

× **Öngyilkosság a szállodában.** (Éjjeli express tudósítás.) Budapesten a vaczi köruti London-szállodában ma reggel agyonlőtte magát Campone Zsigmond lemergi születésű 40 éves kereskedő. Az életunt hónapokig betegen feküdt a Pomáz melletti margitszigeti szanatoriumban, de súlyos idegbaja itt sem javult. Lembergben lakó sógornője, Campone katonai térképészeti igazgató neje lejött érte Budapestre és ma akarta a beteg embert hazavinni Lembergbe. A hölgy reggel lement a szállodából s míg

odajárt, Campone ágyban fekvé jobb halantékába lőtt és menten meghalt. Az asztalon villamosvasuti-jegy feküdt, rajta ezzel az utolsó üzenettel: „Bocsáss meg, nem cselekedhettem másképp.“ A rendőrség az életunt kereskedő tetemét beszállította a bonczitani intézetbe. Az öngyilkos 42 éves, nőtlen ember volt.

× **Tolsztoj állapota.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról távirják, hogy gróf Tolsztoj Leó állapotában beállott a krízis, a melynek lefolyása egyelőre bizonytalan.

Zavargás egy temetésen.

— Saját tudósítónktól. —

Különös eset történt — mint nekünk írják — e hó 18-án Márkusházán egy temetés alkalmával. Gurás György odavaló lakos már régóta kínos betegségben szenvedett s e miatt egy őrizetlen pillanatban öngyilkosságot követett el.

A temetésre megtették a szükséges előkészületeket, mikor azonban a halottal a temetőhöz értek, nagy néptömeg fogadta a gyászoló közönséget azzal a kijelentéssel, hogy nem engedik a halottat a temetőben eltemetni.

Bertalan Ferencz lelkész ekkor szép szóval igyekezett a felzúgott tömeget lecsillapítani, de ennek sem lett foganatja, mert az egybegyűlt nép elállta az utat a halott előtt. A rokon-ág és a gyászoló közönség ekkor erőszakkal akartak behatolni a temetőbe, miközben verekedésre került a dolog s ez alkalommal Sipo Györgyöt és Lovászi Andrást, az elhalt rokonait életveszélyesen megszurkálták.

A további verekedésnek a pap vetett véget azzal, hogy a halottat visszavitette a halottasházba s azonnal értesítette a szomszéd községben lévő csendőröket, honnan két csendőr érkezett s ekkor a halottat újra kivitték a temetőbe.

A tömeg azonban ekkor is ellenszegült s mindaddig nem távoztak a temetőkapuból, amíg a csendőrök a bujtogatókat: Mihala Istvánt, Csur Tamást és Vojkó Sofrámot le nem tartóztatták. A nyomozás alkalmával kiderült, hogy a tömeget egy Kolin Pipó nevű görög katolikus tanító izgatta fel, így akarván bosszút állani a halotton és a családtagokon, akik a görög katolikus vallásról a református vallásra tértek át.

A csendőrség ugy a lázongók, mint Kolin tanító ellen is megtette a feljelentést.

CSARNOK.

A tenger fia.

— Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szobenyei József.

— Csoda jól haladsz előre, szolt Dan, a miut tisztítás után a késeket köszörülték a fiuk és az emberek pihenni tértek. Ma épen van valamiféle víz és még sem hallottam, hogy megjegyzést tettél volna rá.

— Nem érek rá, felelt Harvey egy kés élet vizsgálva a körmén. Tényleg magas hullámok jönnek.

A kis hajó a horgony körül ficzánkolt az ezüsttel kirakott hullámokon, vissza-

hökken olykor, mintha meglepetést színelne, — a megfeszült kötél láttára, majd ráugrott mint egy macskakölyök a tollpohlyra szokott, fel-fel csapó hullámok ezernyi szétszórt vizszikrái pedig mint puskalövés zudultak a vitorlákra, a fődélzetre és mindenü é. Aztán megrázta fejét a kis hajó és mintha ezt mondaná: „Sajnáom, de nem maradhatok itt tovább. Megyek éjszakra“, és ezzel oldalt tántorog, hirtelen megállva a kötélre pedig tragikusan rázkódnak, hogy rezeg bele az egész mindenség. Azután megint gondol valamit és el is mondja, — komolyan mint a részeg ember, aki tüzet kér az utcai lámpástól, hogy rágyuthasson. Többet nem igen beszélt (és akkor is természetesen csak muzsikával) mert az azután következő mozdulatok lefoglalták teljesen. Néha úgy viselkedett mint egy öleb, mikor a kötelet rágja; néha, mint egy ügvetlen asszony lóháton; néha mint egy csibe, ha levágják a fejét; néha pedig mint a tehén, ha hirtelen a fülébe trombitálnak, mint a tenger hullámai ragadták, hol ide, hol oda.

— Látod, hogy szaval? Most a hajó egy Patrick Henry* — szót Dan.

A hajó oldalt hömpölygött és az árbocza csucsával balról-jobbra intezett.

— „Ami engem illet: szabadságot, vagy halált adjatok!“

* Patrick Henry az amerikai szabadságharcz lelkészszónoka volt. Ma is közzajon forgó híres mondása: „Szabadságot, vagy halált adjatok!“ (A ford.)

(Folyt. köv.)

1000 db. 1000 db.
4 kor. 4 kor.

Síma szőlővessző-éleadás!

Nagyobb mennyiségű, egészséges, fajtiszta, síma szőlővesszők, ugymint: **Ezerjő, Olasz-rizling, Kadarka, Kövidinka, Mézes-fehér, Mustos-fehér, Veltelini, Tramini, fehér, piros Chasselas** 1000 drb.-ként 4 kor.-ért kapható

a Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet szőlőtelepén. **DEBRECZEN.**

Vidéki megrendeléseknél, csomagolás, vasutra szállítás 1 korona.

Új szállítmány!

Csömege-szőlő, nemes faj a'ma és körte, vérbélű narancs kapható:

Czeglédy és Polgárnál

Piacz-u. Bika-szállóval szemben.

Írógép és Mimeograph

sokszorosító készülékekhez állandó raktár minden hozzávaló kellékek, u. m. festék-szalag, Carbonpapír, Yostkerék stb. gyári áron

Pongrácz Géza

papírraktárban Debreczen.

SZINLAP.

Ma szombaton „B“ bérletben másodszer:

A SASOK.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Forray Gábor, műépítész —	Szabados.
Leuke, neje — — — — —	Takács M.
Sas Ferencz — — — — —	Odry Á.
Sas Victor — — — — —	Szöke S.
Sas Barnabás — — — — —	Sziklay M.

Holnap vasárnap, két előadás:

délután 3 órakor:

DEBRECZEN A HOLDBAN.

Este 7 és fél órakor:

BUKOV, A SZÉKELYEK HÓHÉRA.

Színmű 4 felvonásban.

Kossuth-uterában 11 szám alatt

a Zádor-féle házban

Május elsőre kiadók.

1) A Kontsek Géza előb Gaszner Károly-féle nagy fűszerüzlet helyiség.

2) A 2-ik udvarban egy udvari lakás, 2 szoba, előszoba, konyha és tartozéka.

3) A 2-ik udvarban külön bejárattal 2 szoba és tartozéka.

4) Egy pinzelakás-szoba és konyha.

Értekezhetni a :tulajdonossal.

A Debreczeni Kölcsonös Segélyző Egylet

mint szövetkezet

XVIII-ik rendes közgyűlése

1902. február hó 23-án d. e. 10 órakor

a varosháza nagy tanácstermében

tartatik meg, melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatói jelentés a mult üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg, számadások és a felzároló XIII-ik 1896-ik társulat vagyonmérélegének betérjesztése.
3. A főszámoló bizottság valamint a felügyelő bizottság jelentése és ezeknek kapcsán a fölmentvény megadása az igazgatóság, főszámoló bizottság és felügyelő bizottság részére.
4. Az igazgató-ági jelentésben foglalt indítványok fölötti határozathozatal
5. XIV. 1897-iki évtársulat főszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok kibővítése, illetőleg módosítása.
7. A kilépő, elhalt és lemondott igazgatósági tagok és esetleg 2 felügyelő bizottsági tag helyének betöltése.
8. Indítványok (a mennyiben a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.)

Jegyzet: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 30. és 31. §§. A közgyűlésen a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után 1 szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat.

A távollevő tagok, ugyszintén a női tagok, férjük vagy más tagok útján, kiket erre meghatalmaztak, kiskorúak és gondnokság alatt állók csakis igazolt képviselőjük, erkölcsi testületek pedig az ezen célból kijelölt személyek útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Minden tag csak egy ily meghatalmazást vállalhat el és ezen meghatalmazás legfőlebb még 10 szavazatra jogosíthatja.

A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatának számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazólapok adatnak ki.

A közgyűlésen a személyazonosság igazolása kívánható.

Az igazolványok a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a szövetkezet helyiségében, a törzsbetét könyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazólapok nem adatnak ki.

Kelt Debreczenben, az 1902. jan. 20-án tartott igazgatósági ülésből

Simouffy Imre
kir. tanácsos egyleti elnök.

Vadon Sándor
jogtanácsos, egyleti jegyző.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Csinosan butorozott szoba külön bejárattal kiadó Betlen u. 37 szám.

Ujtöld a Nagy Acsádi utcán 5 hold eladó. Értekezhetni: Kölessey u. 6 szám.

Czimbalom és hegedű órákat kottából vagy anélkül tanulóknak és gyakorlóknak jutányos árért ad és czimbalom hangolást elvállal, Kovács Sándor Kölessey-utca 22. szám.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vizű vízvezeték és gázbevezető azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Kiadó lakás 3 szoba mellék helyiségekkel vízvezetékkel Szontanna 29 szám alatt. Május 1-re.

Tea-vaj Gróf Dezsői Büdzentmihályi uradalmából 1 kg. frt. 1.20. Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

A Széchenyi- utca végén 57-ik szám alatt jó forgalmu helyen egy fűszer üzlet berendezéssel együtt kiadó.

10 helybeli **20** kr. Horovitz Zsigmond képeslap nyomdája és papirkereskedésében Debreczen, PIACZ-UTCZA 66.

A Deák ferencz-utcán egy gyár-helyiség raktárakkal és lakással kiadó és eladó. Értekezhetni Péterfia utca 51 szám alatt.

Világhírű „Martell“ cognac Debreczen és vidéke részére egyedi főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérlapota.

Lakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Kállai Sándor lakatos mesternél Csonka-utca 6. sz.

Jó karban lévő szobabutor elköltözés végett azonnal eladó. Kossuth-utca 58. szám alatt.

Kiadók 4 szobás utcai lakás mellék helyiségekkel és jó vízzel. Simonffy utca 15 szám.

Négy szobából utcai és két szobás udvari lakás kiadó májusra Csokonai utca 13.

Elektronmechanikai műhelybe ügyes fiu tanulónak felvétetnek Kossuth-utca 1 sz.

Kiadó 5 szobás utcai lakás Péterfia-Egymaloz-u. 4. sz. Ugyanott két új sifon eladó.

Legjobb kerti bort tessék megköszölni. Hunyadi utca 28. sz. Főgel Ferencz.

Szóda vizgyári berendezés Vercsényi Lászlónál. Eötvös u. 6 sz. eladó.

Sétakerékben nyaraló megvételre keresetnek. Ajánlatok az ár és terület pontos megjelölése mellett „nyaraló ezimen“ e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy kurta zongora eladó. Értekezhetni Hatvan u. 12 sz.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párjé 8 kr-ért, glaz-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Árverési hirdetmény.

Néhai Rápolti Sándor örökösei tulajdonát képező debreczeni 5412. számú telekjegyzőkönyvben 2868/b. és 2868/b. 1. helyrajzi számon felvett Ispotály-utca 7. k. sorszámu házastelek önkéntes árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül **1902. évi márczius hó 12. napjának délelőtt 9 órájáig** irodámhoz — Szent-Anna-utca 7 szám tűzőm. ki.

Kikiáltási ár: 14.000 korona.

Az árverési feltételek irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1902 február 20.

Lestyán Adorján,
kir. közjegyző.

ÉRTESÍTÉS!

Ezennel vagyok bátor a n. é. közönség tudomására hozni, hogy társam: **Flaschner ur a Varga és Flaschner** cégéből a mai napon kilépett.

Butor-üzletemet és kárptos-műhelyemet ezután is megtartom és

Varga József

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tovább vezetem. Sikertelt a kárptos-műhelyem vezetéséhez olyan szakembert nyerni, ki e téren a legmagasabb igényeket is minden tekintetben kielégíti.

Jelenleg tulhalmozott raktáram miatt az összes tárgyakat igen olcsó árak mellett árusítom és kérem a n. é. butorvásárló közönséget, hogy erről meggyőződni szíveskedjék. Raktáron tartok minden stíli, egyszerű és egész díszes fényezett és matt butorokat, ugyszintén kárptos: ott butorokat is. Diszítések a legolcsóbb árak mellett eszközök. Becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Varga József
butor kereskedő, kárptos és diszítő
Debreczen, IV. Piacz-utca 44.

Meghívás.

A közgazdasági-bank részvénytársaság

X-ik évi rendes közgyűlését

1902 február 23-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg Debreczenben, a Kereskedő társulat haza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál leteszik.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1901. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
3. Határozathozatal a mult évi nyereségny felosztására és az igazgatóságnak tárgybani indítványára vonatkozólag
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett egy tag és elhalálozás folytán megüresedett egy igazgatósági tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató-tanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag és lemondás folytán megüresedett egy tag helyének. előbbieknél 3 évre, utóbbiak 2 évre leendő betöltése.
7. A felügyelő bizottság három rendes és egy póttagjának 3 évre leendő megválasztása.

Debreczenben, 1902 február 4-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-u. 7. a régi szolid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy gazdasági mint konyhakerti és virágmagvakkal gazdagon felszereltem. Saját érdekében jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, — ha megtekinti magraktáraitam s meggyőződést szerez czémem kiváló szállítóképeségéről. Mintákkal és új nagy képes árjegyekkel szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése,
előbb GASZNER KÁROLY.

617 sz.

1902

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni m. kir. dohánygyári telep vízvezetékének kiegészíéseül egy betonból létesítendő s 2925 korona költséggel előirányzott

vízmedence építésére

zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatok 1902. évi márczius 18-án d. e. 10 óráig fogadtatnak el. Közelebbi felvilágosítást a dohánygyári igazgatóság ad.

Debreczen, 1902 február 20-án.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnap ajándékoknak igen alkalmasak, = gyári áron = árusítom ki.

Tisztelettel:

Ij. Pájer József

üveg-, porcellán-üzlete.